

Nederland in de Top-5

Naar een maatschappelijk akkoord voor een toekomstbestendig hoger onderwijs

HBO-raad

ISO

LSVb

VSNU

Alleen als studenten, hogescholen en universiteiten de handen ineen slaan kan Nederland weer tot de Top-5 van meest concurrerende kenniseconomieën gaan behoren. Een hogere kwaliteit en een grotere diversiteit zijn noodzakelijk. Zo kan de verwachte en gewenste verdere groei van het aantal studenten worden opgevangen. Dit zegt de Commissie Toekomstbestendig Hoger Onderwijs stelsel (commissie Veerman) in het rapport "Differentiëren in drievoud" dat in april 2010 het licht zag. Het hoger onderwijs onderstreept de centrale boodschap van het rapport: onderwijs en onderzoek zijn cruciaal om onze welvaart in de toekomst te kunnen handhaven. HBO-raad, ISO, LSVb en VSNU verbinden zich gezamenlijk aan de uitvoering van het integrale advies en nemen daartoe de noodzakelijke stappen. Wij roepen politieke partijen op de uitvoering en de facilitering van de adviezen van de commissie Veerman vast te leggen in een nieuw regeerakkoord.

Kwalitatief sterk, toegankelijk en vernieuwend

Om in die Top-5 terug te keren moeten de bakens worden verzet. Studenten, hogescholen en universiteiten verbinden zich aan de volgende doelstellingen:

- 1 *Hoge kwaliteit.* We zorgen voor kwalitatief beter en meer gedifferentieerd hoger onderwijs dat de competitie met andere mondiale voorlopers aankan.
- 2 *Toegankelijkheid.* Iedereen die daarvoor de juiste talenten heeft bieden we beter hoger onderwijs. In 2020 zal het gaan om bijna 700.000 studenten.
- 3 *Innovatief.* We verbinden onderwijs beter aan onderzoek, zowel fundamenteel als toegepast, zodat onze toekomstige generatie hoger opgeleiden optimaal wordt voorbereid op de zware opdracht om de Nederlandse samenleving hoogwaardig, innovatief en creatief te maken én te houden. Deze generatie geeft immers onze toekomst vorm.

Het advies van de commissie Veerman:

Wij, HBO-raad, ISO, LSVb en VSNU en constateren dat de commissie Veerman:

- een heldere visie geeft.
Met als rode draad de noodzakelijke integrale niveauverhoging van het onderwijs en profilering van de hogescholen en universiteiten. Niet iedereen moet hetzelfde doen;
- een duidelijke richting wijst.
Meer maatwerk en betere *matching* binnen ons binaire hoger onderwijs. Met ruimte voor nieuwe ontwikkelingen op het grensvlak waardoor flexibiliteit en differentiatie in het hoger onderwijs toenemen en iedereen met talent en motivatie zijn weg kan vinden in het hoger onderwijs;
- heldere aanbevelingen doet voor overheid en veld.
De commissie doet tien aanbevelingen – zeven aan de overheid en drie aan de instellingen – die in hun onderlinge samenhang perspectief bieden op een toekomstbestendig hoger onderwijs. Hoger onderwijs dat invulling kan geven aan de drie doelstellingen. Een antwoord dat ons in staat stelt om bij de toenemende massaliteit van het hoger onderwijs meer kwaliteit, maatwerk en individuele aandacht te bieden. Aanbevelingen die de weg wijzen naar de Top-5 positie in de wereld.

Onze opdracht

Wij HBO-raad, ISO, LSVb en VSNU voelen de grote verantwoordelijkheid die rust op het hoger onderwijs om bij te dragen aan een sterk, sociaal en competitief Nederland. Wij herkennen ons zeer in het advies en willen de aanbevelingen van de commissie volledig en in hun onderlinge samenhang doorvoeren om het Nederlandse hoger onderwijs klaar te maken voor de toekomst.

Gegeven de snelle groei van de studentenaantallen zullen we voortvarend aan de slag moeten met de benodigde aanpassingen. Het hoger onderwijs kraakt in zijn voegen. De hogescholen en universiteiten zullen alle aan hen gerichte aanbevelingen van de commissie uitvoeren, en – gezamenlijk en individueel - werken aan de integrale verhoging van de kwaliteit door:

- intensivering van het onderwijs, een betere *matching* tussen student en opleiding en de versterking van de verbinding tussen onderwijs en onderzoek;
- het kiezen van een duidelijk profiel zodat een gevarieerder hoger onderwijslandschap ontstaat. Daarbij zullen (individueel en collectief) stevige keuzes worden gemaakt met betrekking tot de inhoud, inrichting en organisatie van onderwijs en onderzoek. Toegankelijkheid van ons hoger onderwijs blijft daarbij gewaarborgd;
- het verder investeren in de kwaliteit van de docent, de versterking van de professionele ruimte en door het verbeteren van het loopbaanbeleid waarbij er aandacht is voor samenhangende carrièretracks voor onderwijs en onderzoek.

HBO-raad, ISO, LSVb en VSNU zullen gezamenlijk én met de overheid afspraken maken over de realisatie hiervan.

Opname in het nieuwe regeerakkoord

Die realisatie kan alleen plaatsvinden als de overheid daarvoor de juiste wettelijke en financiële condities biedt. De commissie Veerman benoemt in haar advies duidelijk welke maatregelen nodig zijn om dit proces te faciliteren. Substantiële investeringen zijn noodzakelijk om de positie in de internationale concurrentiestrijd te behouden en te versterken. Aan de politieke partijen vragen wij deze aanbevelingen aan de overheid onverkort – als marsroute naar de Top-5 van kenniseconomieën - op te nemen in een nieuw regeerakkoord zodat de benodigde en urgente aanpassingen snel ter hand kunnen worden genomen. Wij vragen u kortom om samen met ons de regie te nemen over - en de faciliteiten te bieden voor - een toekomstbestendig, toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig hoger onderwijs. Zo'n koers van een nieuw kabinet vindt daarbij een eensgezind hoger onderwijs aan zijn zijde!

Doekle Terpstra
HBO-raad

Henno van Horssen
ISO

Jasmijn Koets
LSVb

Sijbolt Noorda
VSNU